

e-novičke

julij–avgust 2012

Dragi bralci, letošnja sedma, dvojna številka e-glasila ACS je spet vsebinsko bogata. Nekaj več prostora namenjamo poročanju o izpeljanih usposabljanjih v juniju, predstavitvi novih publikacij ter povzetkom iz drugih virov. Prijetno branje in lepe poletne dni vam želim, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2–6
Izvedli smo usposabljanje za andragoško delo	2
Pilotna izvedba programa Profesionalna in osebna rast s pomočjo supervizije	2
Novosti na spletni strani izobraževalne dejavnosti ACS	3
Usposabljanje notranjih mentorjev v Nuklearni elektrarni Krško	4
Spretnosti učinkovitega usposabljanja	4
Ekspertne zunanje evalvacije	5
Uspešna komunikacija pri motiviranju zaposlenih	5
Začelo se je združevanje javnih zavodov	6
Projekti ESS	6–9
Uspešno smo končali večino nalog, načrtovanih v letu 2012	6
Letošnje srečanje vodij in mentorjev študijskih krožkov že kaže sadove	7
Končali smo z e-usposabljanjem o motivaciji odraslih za učenje in izobraževanje.....	7
Usposabljanje učiteljev za izvajanje programov za življenjsko uspešnost UŽU je končano	8
Teden vseživljenjskega učenja 2012	9
Nekateri videi so bili res odlični	9
Mednarodno sodelovanje	10–12
V reviji LInE je objavljen članek o izobraževanju zaposlenih v recesiji	10
Poročilo z Evropskega poslovnega foruma za poklicno izobraževanje v Bruslju	11
Forum o prihodnosti izobraževanja odraslih 2012	11
Vabimo	12–13
Izvedbeni načrt v individualnih organizacijskih modelih izrednega poklicnega in strokovnega ...	12
Evropsko leto 2012	13
Uporaba računalnikov med starejšimi s primerom dobre prakse iz Velike Britanije	13
Pomembne publikacije	14–17
V evropskem priročniku za večje vključevanje odraslih v izobraževanje sta predstavljena dva ...	14
Mozaik kakovosti	14
Raziskava in študija izvedljivosti o forumih nacionalnih deležnikov	15
in še vrsta drugih prispevkov	15–30

Izvedli smo usposabljanje za andragoško delo

V mesecu maju in juniju 2012 smo za notranje predavatelje Slovenskih železnic izvedli tri delavnice z naslovom *Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja*. Na prvih dveh delavnicah, ki sta bili od 23. do 25. maja in 30., 31. maja in 1. junija (fotografija spodaj), je bilo po 15 udeležencev, tretje delavnice, ki smo jo izvedli od 20. do 22. junija pa se je udeležilo 17 trenerjev. Skupaj se je tako vseh treh usposabljanj udeležilo 47 notranjih predavateljev.

Usposabljanja za andragoško delo sta vodila zunanja sodelavca ACS, *Mirjam Dominko* in *Miran Morano*.

V treh dneh intenzivnega dela so se udeleženci naučili pripraviti spodbudno okolje za učenje, vzpostavljati in ohranjati dober stik v skupini, 'upravljati s seboj in skupino' ter samozavestno nastopati v različnih vlogah izobraževalca odraslih (svetovalec, moderator, posredovalec informacij, motivator). Spoznali so andragoški cikel in se seznanili z osnovnimi načeli izobraževanja odraslih. Pripravili so kratko predstavitev strokovne vsebine in jo posredovali skupini udeležencev, od katerih so dobili povratno informacijo.

Večina udeležencev je v evalvacijskih vprašalnikih delavnic ocenila kot zelo dobro – tako vsebinsko kot organizacijsko. Posebej so pohvalili oba predavatelja, njuno strokovnost, inovativnost in način podajanja vsebin. Zadovoljni so bili s skupinskim delom, seznanili pa so se tudi z raznolikostjo učnih metod, ki jih bodo lahko koristno uporabili pri prenosu znanja na svoje slušatelje. Napisali so, da si želijo še nadaljnjih usposabljanj, kot možne vsebine pa so izpostavili: Retorika, Javno nastopanje in Priprava učnih gradiv.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Pilotna izvedba programa Profesionalna in osebnostna rast s pomočjo supervizije

6. junija 2012 smo na ACS izvedli pilotno izvedbo programa *Profesionalna in osebnostna rast s pomočjo supervizije*. Izvajalka programa je bila mag. *Nikolaja Munih*, zunanja sodelavka Andragoškega centra.

Supervizija je procesna metoda, ki zagotavlja pridobivanje in razvijanje kompetenc za opravljanje profesionalnega dela, pripomore pa tudi k razbremenjevanju psihičnih težav, ki izhajajo iz delovnega okolja, in na ta način spodbuja ustvarjalnost posameznika.

Delavnice se je udeležilo 14 udeležencev. Polovica jih je bila v starostni skupini nad 50 let, tretjina pa v starosti od 41 do 50 let. 80 odstotkov udeležencev je bilo z dokončano visoko oziroma univerzitetno izobrazbo. 40 odstotkov udeležencev je imelo v

izobraževanju odraslih od 2 do 5 let delovnih izkušenj, 35 odstotkov jih v izobraževalni organizaciji opravlja delo učitelja, nekaj manj kot 30 odstotkov pa je bilo direktorjev in organizatorjev izobraževanja.

Ob koncu izobraževanja smo z evalvacijskim vprašalnikom, ki so ga oddali vsi udeleženci, preverili, kako so bili z izpeljanim usposabljanjem zadovoljni. Rezultati so pokazali, da so bili z delavnico in vsebinami programa zelo zadovoljni, posebej so pohvalili predavateljico, njeno strokovnost, jedrnatost in suverenost. Napisali so, da je bila izredno pozitivno naravnana in jih je znala navdušiti. Vključevala je ravno pravo razmerje teorije in prakse, izmenjavala različne metode dela in jih ves čas spodbujala k delu in sodelovanju. Kot najbolj zanimive vsebine so izpostavili: metode in tehnike dela supervizorja, ledolomilci in praktično delo v skupinah. Slednjega bi si želeli še več. Zahvalili so se nam za dobro vsebinsko in organizacijsko pripravo programa, pohvalili so našo prijaznost in spoštljiv odnos do zunanjih obiskovalcev ter nam zaželeli uspešno delo še naprej z željo, da nas varčevalni ukrepi ne bi preveč prizadeli.

Zaradi velikega zanimanja za razpisane vsebine smo 11. junija izvedli še eno delavnico, ki se je je udeležilo 18 udeležencev. Glede na evalvacijo pilotne izvedbe smo lahko pri drugi izvedbi že lahko upoštevali predloge udeležencev, ki so si želeli predvsem več praktičnega dela.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Novosti na spletni strani izobraževalne dejavnosti ACS

Začetek letošnjega poletja smo obeležili z nekaterimi novostmi na spletni strani izobraževalne dejavnosti ACS – Andragoško spopolnjevanje (<http://izobrazevanje.acs.si>). Dodali smo dve novi rubriki, in sicer:

- [Knjižno polico](#), kjer boste našli različne strokovne monografije, priročnike, prispevke, razvojne in raziskovalne študije, analize, evalvacije, predstavitve izobraževalne ponudbe, mednarodne dokumente s področja izobraževanja strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih ter drugo;
- [Aktualne projekte in naloge ACS](#), kjer na kratko predstavljamo naloge iz letnega načrta dela, ki jih s področja izobraževalne dejavnosti ACS pripravljamo v Središču za kakovost in izobraževanje.

V [Programoteki andragoškega spopolnjevanja](#) smo objavili 27 programov temeljnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, od tega jih je dvajset uvrščenih v skupino [Programov splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja](#), drugi pa med [programe v podporo razvojnim projektom ACS](#). Programoteko sproti dopolnjujemo. V ponudbi imamo več kot petdeset programov usposabljanja in spopolnjevanja, zato do konca leta načrtujemo objavo še nekaterih programov.

Ker v času poletnih počitnic ne organiziramo delavnic, vas vabimo, da prelistate novo brošuro z naslovom [Programi andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja](#), v kateri na kratko povzemamo opise programov, ki jih najdete v naši izobraževalni ponudbi.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Usposabljanje notranjih mentorjev v Nuklearni elektrarni Krško

Za notranje mentorje v Nuklearni elektrarni Krško smo v mesecu juniju 2012 izvedli šest enodnevnih delavnic, ki se jih je skupaj udeležilo 64 mentorjev.

Ker naj bi ljudje v podjetjih znali vzpostavljati zadovoljujoče, ustvarjalne in motivacijske medsebojne odnose, je bil glavni namen delavnice izboljšati kakovost mentorstva in s tem povečati samostojnost mentorjev ter komentorjev v podjetju.

Program sta izvedla zunanja sodelavca ACS, *Miran Morano* in *Sandra Bohinec Gorjak*.

Udeleženci so spoznali proces mentorstva, se na praktičnem primeru seznanili z uporabo veščin coachinga, naučili so se uporabljati komunikacijske veščine za ohranjanje pozornosti, izboljšali pa so tudi čutno ostrino za opazovanje, kar jim bo lahko v pomoč, da bodo kot mentorji uspešnejši.

Glede na naravo dela so prevladovali moški predstavniki, več kot polovica jih je bila s srednješolsko izobrazbo, v starostni skupini do 30 let. V evalvacijskih vprašalnikih jih je večina delavnico ocenila kot dobro (tako vsebinsko kot organizacijsko). Napisali pa so, da bi si želeli še več praktičnega dela. Pohvalili so oba predavatelja, njuno zavzetost, odprtost in prijaznost. Kot najbolj zanimive vsebine so izpostavili: komunikacijske kompetence, prenos znanja na mentoriranca in zavedanje napak, ki jih delamo pri delu z ljudmi.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Spretnosti učinkovitega usposabljanja

Za inštruktorje v Nuklearni elektrarni Krško smo 13. in 14. junija izvedli delavnico *Spretnosti učinkovitega usposabljanja (Train the trainer)*, na kateri je bilo sedem udeležencev.

Treniranje na delovnem mestu je namreč kompleksna naloga, ki od strokovnjakov zahteva kombinacijo vodstvenih sposobnosti ter kognitivnih, lingvističnih in komunikacijskih veščin. Res je, da so te sposobnosti delno prirojene in jih, ko jih pri sebi prepoznamo, lahko izbrusimo, da pa se jih tudi priučiti.

Delavnica je bila naravnana izredno praktično. Udeleženci so izdelali načrt za izvedbo učinkovitega usposabljanja na svojem strokovnem področju, pred drugimi udeleženci so prikazali učinkovito rabo učnih pripomočkov in veščin interaktivnega usposabljanja in pripravili jasna in nazorna merila, s pomočjo katerih bodo lahko nenehno vrednotili in izboljševali svoja usposabljanja.

Program je izvedel zunanji sodelavec Andragoškega centra Slovenije, *Miran Morano*.

Ker so imeli veliko možnosti praktičnega nastopanja, ocenjevanja nastopov ob videoposnetkih ter dajanja in sprejemanja povratnih informacij, je bilo več kot 85 odstotkov udeležencev s predstavljenimi vsebinami zelo zadovoljnih. Pohvalili so strokovnost in zavzetost *Mirana Morana* ter njegov pozitiven odnos do udeležencev.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Ekspertne zunanje evalvacije

Na Andragoškem centru Slovenije v letu 2012 pilotno vpeljujemo *ekspertne zunanje evalvacije v izobraževanju odraslih*. Ekspertne zunanje evalvacije bodo dopolnile procese notranjega presojanja kakovosti (samoevalvacije) v izobraževalnih organizacijah. Na ta način bodo organizacije pridobile zunanjo povratno informacijo o kakovosti dela na izbranih področjih, vključno s priporočili za nadaljnji razvoj.

V letu 2012 bo pilotna ekspertna zunanja evalvacija obravnavala dve področji kakovosti:

- notranji sistem presojanja in razvijanja kakovosti in
- podporo udeležencem pri izobraževanju.

V izvedbo sta vključeni dve organizaciji, ki sta bili izbrani na javnem povabilu k sodelovanju: Ljudska univerza Murska Sobota in Ljudska univerza Šentjur, ter šest ekspertnih zunanjih evalvatorjev, ki so najbolje izpolnjevali kriterije javnega povabila.

Na prvem srečanju za izobraževalni organizaciji, ki smo ga pripravili 20. junija, smo se pogovorili o izhodiščih, namenu in poteku ekspertne zunanje evalvacije. Obravnavali smo obe področji in merila, ki bodo predmet zunanje evalvacije, ter obrazec za pripravo samoocene kakovosti izobraževalne organizacije. Organizaciji bosta samooceni kakovosti pripravili do septembra 2012. Takrat bomo izvedli tudi *usposabljanje za ekspertne zunanje evalvatorje* ter se skupaj z njimi natančno pripravili na izvedbo ekspertnih zunanjih evalvacij.

Več o nalogi si lahko ogledate na spletni strani http://kakovost.acs.si/spodbude/zunanja_evalvacija/.

Alenka Jurič Rajh (alenka.juric.rajh@acs.si) in Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), ACS

Uspešna komunikacija pri motiviranju zaposlenih

V Nuklearni elektrarni Krško smo 21. junija izvedli delavnico z naslovom *Uspešna komunikacija pri motiviranju zaposlenih*. Udeležilo se je devet notranjih mentorjev in inštruktorjev.

Glavni namen delavnice je bil seznaniti udeležence z različnimi načini komuniciranja z zaposlenimi, da bi bili le-ti bolj motivirani za doseganje poslovnih ciljev. Udeleženci so pridobili znanja o tem, kaj zaposlene motivira in kako lahko s pomočjo komunikacije spodbudimo njihove motivacijske sprožilce, da postanejo v poslovnem procesu bolj dejavni.

Izvajalka programa je bila zunanja sodelavka ACS, *Sandra Bohinec Gorjak*.

Skoraj 80 odstotkov udeležencev je bilo s podanimi vsebinami zelo zadovoljnih, pohvalili pa so tudi predavateljico. Všeč jim je bilo, ker so lahko ves čas sodelovali in ker je predavateljica vključevala konkretne primere iz prakse. Kot najbolj zanimive vsebine so izpostavili: tehnike ustvarjanja motiviranega okolja za učenje, jezik kot motivator in izraz miselnih in vedenjskih programov ter posredovanje informacij po sistemu 4MAT.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Začelo se je združevanje javnih zavodov

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport je 26. julija seznanilo predstavnike javnih zavodov o načrtovanem združevanju z namenom varčevanja in večje učinkovitosti ([izjava za javnost](#)). Ker naj bi pričakovana kakovostna podpora »pomagala vsem vzgojno-izobraževalnim institucijam od vrtcev do vključno visokih šol pri preboju Slovenije na področju šolstva...«, ponovno opozarjamo na [vlogo izobraževanja odraslih in ACS](#).

Uredništvo

PROJEKTI ESS

Uspešno smo končali večino nalog, načrtovanih v letu 2012

V aktivnosti *Usposabljanje in spopolnjevanje za andragoško delo* v novem projektu ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014* smo načrtovali šest nalog, in sicer:

1. Programi spopolnjevanja andragoških delavcev v skladu z aktualnimi potrebami,
2. Razvoj daljšega programa andragoškega spopolnjevanja,
3. Spletni program o e-izobraževanju,
4. E-usposabljanje: Motivacija odraslih za učenje in izobraževanje, Vodenje in usmerjanje odraslih k učenju, Izobraževalne značilnosti odraslih,
5. Učiteljeva poklicna pot in
6. Podporne informacijsko-komunikacijske dejavnosti za izpeljavo nalog v aktivnosti.

Že v prvem polletju smo izvedli skoraj vse tiste, ki smo jih načrtovali v letu 2012. Naloga *Razvoj daljšega programa andragoškega spopolnjevanja* je načrtovana v letu 2013.

V [daljšem prispevku](#) predstavljamo vse izpeljane naloge v letošnjem letu, zato vas vabimo, da ga preberete.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Letošnje srečanje vodij in mentorjev študijskih krožkov že kaže sadove

V projektu ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014* (aktivnost *Usposabljanje in spopolnjevanje za splošno neformalno izobraževanje odraslih*) smo konec marca v Bovcu poleg rednega letnega srečanja mentorjev – o tem smo pisali v [aprilski številki e-Novičk](#) – organizirali tudi spopolnjevanje vodij in mentorjev študijskih krožkov (na fotografiji). Udeleženci so spoznali posebnosti Posočja, skupnostno učenje v agrarnih skupnostih, enih najstarejših avtohtonih oblik skupnostnega delovanja, vzporednice s študijskimi krožki in razvojne potenciale intermediarnih struktur, ki jih v Sloveniji primanjkuje. Ob razpravi o prednostih in slabostih skupnostnega učenja in delovanja smo iskali vzvode nadaljnega razvoja študijskih krožkov.

Dejstvo, da tudi letošnje redno letno srečanje mentorjev študijskih krožkov beleži odličen odziv, nas navdaja z veseljem. Še bolj pa smo veseli številnih sadov, katerih zamisli so se porodile ravno na tem srečanju. Okrepilo se je namreč medsebojno obiskovanje med izvajalci študijskih krožkov. Ptujski Zreli vedež je ponovno obiskal Bovec z okolico, in to kar s štiridnevnim samostojno organiziranim obiskom. Piransko društvo Anbot bodo obiskali tako Bovčani kot krožki iz Bitnja, s čimer se nadaljujeta medsebojna izmenjava izkušenj in organizirano, a 'svobodno' učenje odraslih v študijskih krožkih.

Dr. Nevenka Bogataj (nevenka.bogataj@acs.si), Karmen Rajar (karmen.rajar@acs.si), ACS

Končali smo z e-usposabljanjem o motivaciji odraslih za učenje in izobraževanje

8. junija 2012 smo na ACS končali z e-usposabljanjem v programu *Motivacija odraslih za učenje in izobraževanje*, ki smo ga izvedli v projektu ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014*.

Uvodne delavnice, ki je bila 7. maja pod vodstvom *dr. Marka Radovana* in *Suzane Strmšek Turk*, se je udeležilo 21 strokovnih delavcev. S pettedenskim usposabljanjem so nato nadaljevali v spletni učilnici, kjer so pod budnim očesom e-mentorice in tutorke

Suzane Strmšek Turk spoznavali, kaj motivira odrasle pri učenju, kakšne so značilnosti motivirajočega učitelja in kakšni dejavniki motivacije ter kako načrtovati motivacijske strategije. Ob koncu usposabljanja so pripravili motivacijski načrt, ki so ga predstavili na zaključni delavnici v juniju.

Udeleženci so v evalvacijskih vprašalnikih zapisali, da so bili z izpeljavo programa na splošno zelo zadovoljni (92 odstotkov). Z vsebino usposabljanja je bilo zelo zadovoljnih 77 odstotkov vprašanih. Kot najbolj zanimive so izpostavili naslednje oblike dela: delo in sodelovanje v spletni učilnici, pripravo motivacijskega načrta 'po receptu', timsko delo ter ponovno srečanje na zaključni delavnici.

Usposabljanje je uspešno končalo petnajst udeležencev.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Usposabljanje učiteljev za izvajanje programov za življenjsko uspešnost UŽU je končano

V projektu ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014* (aktivnost *Usposabljanje za razvoj pismenosti*) smo z mesecem julijem končali izobraževanje *Usposabljanje učiteljev za izvajanje programov Usposabljanje za življenjsko uspešnost UŽU*. V letih 2011 in 2012 smo izvedli *Temeljno usposabljanje* za dve skupini in pet spopolnjevanj UŽU – *Beremo in pišemo skupaj* (UŽU – BIPS), *Most do izobrazbe* (UŽU – MI), *Izzivi podeželja* (UŽU – IP), *Moje delovno mesto* (UŽU – MDM) ter *Moj korak* (UŽU – MK). Zaradi velikega števila kandidatov smo programa UŽU – BIPS in UŽU – MI izvedli v dveh skupinah.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

Temeljno usposabljanje sestavljata splošni del in spopolnjevanje za izvajanje posameznega programa UŽU. V tem obdobju se je v programe temeljnega usposabljanja vključilo skupaj 134 učiteljev, ki prihajajo iz 28 ljudskih univerz, štirih zasebnih organizacij, treh razvojnih agencij in dveh izobraževalnih centrov.

Spopolnjevanje za izvajanje petih različnih programov je obsegalo spoznavanje značilnosti posameznega programa, potreb, priložnosti ter ovir za zviševanje pismenosti in temeljnih zmožnosti pripadnikov ciljnih skupin v lokalnem okolju. Vsako izmed spopolnjevanj je začela *mag. Estera Možina* z Uvodom v spopolnjevanje, kar je zajemalo predstavitev samega programa in njegovo utemeljenost, značilnosti ciljne skupine ter potek in obveznosti, ki jih imajo učitelji v sklopu spopolnjevanja. Nadaljevala je *dr. Petra Javrh* s predstavitvijo rezultatov evalvacije za posamezni program UŽU. Drugi dan je bil namenjen praktičnemu delu. Svoje izkušnje in primere dobrih praks so predstavili učitelji praktiki, ki že delujejo kot učitelji, ali pa drugi praktiki, ki delujejo na področjih, ki so potrebna za poznavanje in lažje delo v programih UŽU. V programih UŽU – MK in UŽU – IP so udeleženci odšli na ekskurzijo, kjer so si ogledali primere dobrih praks. Tretji dan spopolnjevanj je bil

namenjen predstavitev prvega dela izvedbenega načrta. Vsak udeleženec je predstavil svoje lokalno okolje, opisal socio-demografske značilnosti okolja, ki so pomembne za ciljno skupino UŽU, ter definiral omrežja ustanov in posameznikov, ki so primerna za udeležence programa UŽU.

Po končanem spopolnjevanju imajo udeleženci čas, da oddajo še drugi in tretji del izvedbenega načrta. S tem bodo njihove obveznosti končane.

Katja Vrbajnsčak (katja.vrbajnscak@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2012

Nekateri videi so bili res odlični

O usposabljanju za pripravo multimedijskih predstavitev dogodkov TVU, ki smo ga pripravili za koordinatorje in izvajalce TVU (27. marca in 7. junija), smo na kratko poročali že v junijski številki, tokrat pa bomo nekaj več besed posvetili njihovim izdelkom in evalvaciji usposabljanja.

Udeleženci usposabljanja so pripravili 38 izdelkov, ki smo si jih ogledali in jih ocenili na drugem srečanju. Prevladovali so videi, večina res sestavljena iz fotografij, ter fotogalerije. Za pripravo izdelkov je bila uporabljena različna programska oprema (MS PowerPoint, Picassa) in različne možnosti distribucije (Vimeo, Prezi, YouTube). Razlike med prikazanimi izdelki so velike – od res odličnih, ki so lahko avtorjem v ponos, saj že mejijo na profesionalni izdelek, do tistih bolj skromnih, sestavljenih iz nekaj fotografij in dvovrstičnih komentarjev. Te razlike zrcalijo zelo različne finančne in kadrovske možnosti sodelujočih organizacij. Kljub temu smo organizatorji usposabljanja in gostujoči strokovnjaki izredno zadovoljni z rezultati, saj opazamo dvig kakovosti izdelkov. Naša želja je, da bi bili ti kar na najvišji ravni, s tem pa zanimivi širši javnosti, kar bi prav gotovo povečalo udeležbo na prireditvah TVU.

Glede na izpolnjene evalvacijske vprašalnike sklepamo, da so bile udeleženke in udeleženci zadovoljni tudi z nami. Še najbolj cenijo praktične nasvete zunanjih sodelavcev, predvsem tistih, ki so posredovali znanja o gibljivi podobi in sliki, pogrešajo pa še več praktičnega dela. Žal je nemogoče vse skrivnosti snemanja in montiranja ponuditi v enem dnevu, še teže pa za tako veliko skupino. So pa priporočila udeležencev in udeleženek vodilo za pripravo nadaljnjih usposabljanj.

Izdelke, ki so jih udeleženci in udeleženke objavili na YouTube-u, si lahko ogledate tudi na naslovu http://prezi.com/pllnnrevvacp/mm-izdelki-tvu-2012/?auth_key=120c402697fca99d039a23ac25e45d5db66190de.

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

V reviji LLinE je objavljen članek o izobraževanju zaposlenih v recesiji

LLinE je evropska revija, namenjena napredku izobraževanja odraslih, vseživljenjskega učenja, medkulturnega sodelovanja in raziskavam dobrih praks. V zadnji številki, posvečeni financiranju vseživljenjskega učenja, je bil objavljen tudi članek naše sodelavke, mag. Jasmine Mirčeve.

Avtorica v njem predstavlja rezultate raziskave ACS *Učinki ekonomske krize na izobraževanje za potrebe trga delovne sile in vpliv izobraževanja kot faktorja okrevanja*, natančneje vpliv recesije na udeležbo zaposlenih v izobraževanju ter vpliv financiranja učenja in usposabljanja zaposlenih na preseganje krize. Za predstavitev trenutnega stanja in analizo obnašanja podjetij v krizi so bile uporabljene kvalitativne in kvantitativne metode ter primarni in sekundarni viri. Kvantitativna analiza postreže z dejstvi o izobraževanju in usposabljanju dejavne populacije v Sloveniji pred začetkom krize (2007), v obdobju, ko se je začela negativna rast gospodarstva (2008) in ko se je stanje stabiliziralo (2009). Analizirana podjetja, ki so organizirala izobraževalne dejavnosti, so razvrščena v tri skupine:

tista, ki jih je kriza močno prizadela, tista, ki jih je prizadela le delno, in tista, katerih rezultati so bili enaki ali celo boljši. Z analizo njihovih učinkov in rezultati opravljenih intervjujev z vodstvenimi delavci ta podjetja lahko razporedimo v tri idealno tipske modele, ki temeljijo na reakcijah na krizo ter financiranju usposabljanj za zaposlene. V »preživetveni« model se uvrščajo organizacije, ki so varčevale na vseh področjih. Ponekod se je začelo prav z omejevanjem vlaganj v izobraževanje, kljub temu da so vodstveni delavci prepričani, da je izobraževanje kadrov nujno in pomembno. Za drugi model organizacij je značilno, da so sicer varčevale, vendar so vztrajale z vlaganji v izobraževanje. Same so sicer namenjale izobraževanju manj kot poprej, obenem pa so iskale možnosti za financiranje izobraževanja iz regijskih, državnih in drugih virov. Poleg tega so se ta podjetja lotila organiziranja 'notranjih' usposabljanj, ki so jih prej izvajale zunanje organizacije. V zadnji model sodijo podjetja, ki so še naprej zavzeto razvijala kadre. Ta razumejo omejene možnosti na trgu kot izziv – tako za pridobivanje potrebnih znanj kot za iskanje novih poslovnih kontaktov. Vodstva teh podjetij se zavedajo, da je v turbulentnih časih kakovost kadrov ključnega pomena in so vanjo pripravljena vlagati, tudi v nova znanja vseh zaposlenih. Vseživljenjsko učenje razumejo ne kot pravico ali privilegij, temveč kot nujnost in obvezo. Zavračanje usposabljanja je za njih resen prekršek in zanemarjanje delovnih obveznosti.

Povzetek lahko skrčimo v dve glavni ugotovitvi. V obdobju recesije naraščajo investicije v ključne kompetence predvsem vodstvenih delavcev in strokovnjakov, novo zaposlenih in tistih, katerih položaji se spreminjajo. Zmanjševanje števila zaposlenih pa najprej občutijo tisti brez potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc.

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

Poročilo z Evropskega poslovnega foruma za poklicno izobraževanje v Bruslju

Evropska komisija, Direktorat za izobraževanje in kulturo je 7. in 8. junija v Bruslju organiziral prvi *Evropski poslovni forum za poklicno usposabljanje (European Business Forum on Vocational Training)*. Vabljenih je bilo 325 predstavnikov politike, gospodarstva (delodajalci, delojemalci), raziskovalne dejavnosti in izobraževalcev. [Program](#) je bil razdeljen na uvodni del s plenarnimi prispevki in na praktično delo v skupinah.

Forum, ki naj bi ga v prihodnje organizirali vsaki dve leti, je s pozdravnim nagovorom odprl *Jan Truszczyński*, generalni direktor GD za izobraževanje in kulturo pri Evropski komisiji. Izpostavil je namen in ključne cilje foruma, in sicer: povezovanje vseh ključnih deležnikov v razpravi, predstavitev dobrih praks in oblikovanje skupnih priporočil. Udeležence je nagovorila tudi *Christine Antorini*, danska ministrica za izobraževanje. Izpostavila je dansko strategijo, dejavnosti poklicnega usposabljanja in izobraževanja odraslih ter aktivnosti za dvigovanje kompetentnosti in zaposljivosti na trgu dela. Poudarila je predvsem potrebo po izboljšanju zmožnosti in kompetenc nizko izobraženih s kakovostnimi učnimi priložnostmi, ključne kompetence, IKT znanja in spretnosti, povezovanje šolskega in delovnega okolja s prožnim trgom dela po shemi rotacije delovnih mest. Ključ do vseh teh ciljev je v povezovanju socialnih partnerjev: vlade, šolskega sistema in gospodarstva.

Trem plenarnim predstavitvam (*Christian Sanchez, Philip Brown in Patricio Bianchi*) je sledilo delo v skupinah – po pet skupin v dveh sekcijah (dva časovna termina), in sicer:

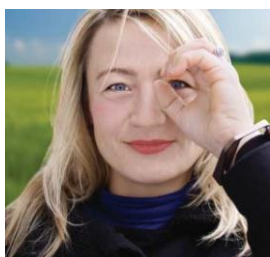
- Postavljanje ciljev za razvoj kompetenc – kako gospodarske družbe prepoznajo potrebe po veščinah?,
- Uporaba usposabljanja in razvoj kompetenc – katere strategije sprejemajo organizacije?,
- Uporaba učenja na delovnem mestu za razvoj kompetenc,
- Vloga organizacij (podjetij) v promociji zaposlovanja mladih,
- Vloga EU v podpori poklicnemu izobraževanju in usposabljanju.

Drugi dan sta bili na programu dve panelni razpravi s predstavniki različnih socialnih partnerjev na evropski ravni, ki jih je vodil *Mark Rogerson*.

Vsebinski poudarki s Foruma so predstavljeni v [daljšem poročilu](#).

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

Forum o prihodnosti izobraževanja odraslih 2012

[Avstrijska zveza ljudskih univerz](#) (VÖV) je tokrat v sodelovanju z [Bavarsko zvezo ljudskih univerz](#) (bv) med 9. in 11. julijem v nemškem kraju Seeon organizirala četrto mednarodno konferenco [Future Forum](#) (FF) s podnaslovom *Družba brez sredine? Ali izobraževanje odraslih izgublja svojo ciljno skupino?* Na povabilo soorganizatorjev smo sodelovali tudi strokovnjaki iz drugih evropskih držav, večinoma člani srednjeevropske mreže FF.

Konferenci so dajali ton priznani govorniki, med njimi *prof. dr. Sergio Bologna*, sociolog in avtor publikacij o delavskem gibanju, *Ralf Holtzwardt* iz Zvezne agencije za delo, *Walter Huber*, vodja upravljanja s človeškimi viri iz Siemens, ter berlinska novinarka *Ulrike Herrmann*. Njihove sociološke in gospodarske poglede so z izobraževanjem odraslih povezovali in razpravljali o njegovi prihodnosti predstavniki avstrijske, bavarske in druge prakse IO pa tudi najvišji predstavniki soorganizatorjev, *dr. Gerhard Bisovsky* (VÖV), *Wilhelm F. Lang* (bvv) in *Uwe Gartenschläger* (dvv international), ter drugi.

Izoblikovalo se je spoznanje, da se povpraševanje srednjega razreda po izobraževanju odraslih dejansko nekoliko zmanjšuje, predvsem pa je vse bolj povezano z delom. Izobraževanje odraslih je lahko pomemben partner v aktivni politiki zaposlovanja, vendar se mora opremiti z informacijami o trendih v povpraševanju na trgu dela in tem prilagoditi svojo ponudbo. V te namene je potrebno z raziskovalnimi prijemi izoblikovati prilagodljivo vizijo vseživljenjskega učenja za vse družbene razrede in ljudi vseh starosti, pri tem pa ne pozabiti na splošno, neformalno izobraževanje in usposabljanje, vrednotenje in priznavanje znanj, pridobljenih po neformalnih poteh, ter krepitev zmožnosti za sprejemanje sprememb, uspešno odzivanje nanje ter njihovo sprožanje. Ob vednosti, da se vzpostavljajo povsem novi načini in oblike sodelovanja ustanov in posameznikov (samoorganiziranje ter prilagodljive, mobilne, timsko in projektno usmerjene oblike dela), je izjemnega pomena tudi ozaveščanje javnosti.

Program in gradiva FF 2012 so že na voljo [na spletni strani FF](#). Preberite [podrobnejši opis konference](#).

Naslednji FF bo med 3. in 5. julijem 2013 v Salzburgu, na sestanku mreže, decembra letos v Ljubljani, pa bomo dorekli njegovo vsebino in določili govorce.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

VABIMO

Izvedbeni načrt v individualnih organizacijskih modelih izrednega poklicnega in strokovnega izobraževanja

Od **25. do 27. septembra 2012** načrtujemo izvedbo programa *Izvedbeni načrt v individualnih organizacijskih modelih izrednega poklicnega in strokovnega izobraževanja*.

Delavnica je namenjena vsem, ki delate v vzgoji in izobraževanju, predvsem pa vodjem in organizatorjem izobraževanja odraslih, učiteljem, razrednikom, svetovalnim delavcem, ravnateljem in direktorjem.

Seznani se boste s pravnimi vidiki in normativnimi podlagami za izpeljavo individualnega modela v izrednem poklicnem in strokovnem izobraževanju ter spoznali posebnosti pri preverjanju in ocenjevanju znanja. Spoznali boste postopke samoevalvacije in načine spremljanja in napredovanja posameznika ter se

preizkusili v pripravi nekaterih delov izvedbenega načrta za individualne organizacijske oblike izobraževanja.

Izvedbo programa v celoti sofinancirata Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in Evropski socialni sklad, zato je **udeležba** na tridnevni delavnici za vas **brezplačna**.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

EVROPSKO LETO 2012

Uporaba računalnikov med starejšimi s primerom dobre prakse iz Velike Britanije

Raziskava *[E-kompetentni državljan Slovenije danes](#)* prikazuje, da so v Sloveniji gospodinjstva dobro opremljena s širokopasovnim internetnim dostopom. Kljub temu 80 odstotkov starejših od 65 let ni nikoli uporabilo računalnika, 90 odstotkov starejših v isti starostni skupini pa ni še nikoli brskalo po svetovnem spletu.

V *Evropskem letu aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti* teče kar nekaj srečanj in drugih izobraževalnih dogodkov z namenom, da bi računalništvo približali starejšim. Tako so v maju 2012 v klubskih prostorih Maximarketa predstavniki Slovenske Univerze za tretje življenjsko obdobje ter izbrani gosti govorili o tem, kaj se da storiti. Ker tečaji računalništva za starejše ne prinašajo najboljših rezultatov, predlagajo, da se takšno učenje poveže z delom starejših, odkrivanjem, raziskovanjem in projekti, s čemer se ustvari želja po učenju. Ustvariti bi bilo potrebno spletno mesto, ki bi ga vodili starejši, ali pa starejše obdati s tehnologijo tam, kjer se družijo (organizacije, kavarnice, klubi ipd.).

V Veliki Britaniji odpirajo računalniški svet starejšim s projektom *Spletna pomlad & Dan srebrnolasih surferjev* (*[Spring Online & Silver Surfers' Day](#)*). Gre za eno uspešnejših računalniških kampanj, ki traja že deset let. Vsako pomlad organizacije z računalniško tehnologijo v Veliki Britaniji odprejo svoja vrata lokalnim prebivalcem. Letos se jih je vključilo več kot 150.000. Izvedli so približno 2.000 dogodkov na različnih krajih – v prostorih Evropske komisije, muzeju Albert in Viktorija, trgovinah s hitro hrano in drugod.

Vir: Novice U3 – 7 2012

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

V evropskem priročniku za večje vključevanje odraslih v izobraževanje sta predstavljena dva slovenska projekta

Evropska komisija je v sodelovanju s svetovalnim podjetjem GELLIS pripravila publikacijo [European guide: Strategies for improving participation in and awareness of adult learning](#) (2012), s katero želijo prispevati k večji motiviranosti odraslih za vključevanje v izobraževanje. O tem smo na kratko poročali že v [aprilski številki e-Novick](#).

V prvem delu priročnika predlagajo, da naj bi pri tem sodelovali vsi deležniki – Evropska komisija, oblasti na državni, regionalni in lokalni ravni, združenja in nevladne organizacije na evropski in državni ravni, izvajalci izobraževanja odraslih, socialni partnerji in učeči se – ter opisujejo njihove pristojnosti. V drugem delu je prikazanih 16 že izpeljanih akcij za popularizacijo in večjo dostopnost izobraževanja odraslih, med njimi tudi projekt [International Adult Learners' Week in Europe](#) (2003–2006), v katerem je ACS sodeloval kot partner. Povzeta spoznanja so tabelarično in opisno prikazana z desetimi koraki, ki jih je dobro upoštevati pri snovanju promocijske kampanje, navedenih pa je tudi deset namigov o bržkone napačnih pristopih. V tretjem delu so predstavljena priporočila za nadaljnje dejavnosti posameznih deležnikov ter predlogi za nadgradnjo obstoječih strategij za ozaveščanje javnosti. V bazi slednjih sta opisana tudi projekta [Zgledi vlečejo](#) (str. 150) in [Teden vseživljenjskega učenja](#) (str. 152).

Publikacija je v tiskani obliki na voljo v knjižnici ACS.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Mozaik kakovosti

V začetku poletja smo v projektu ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014* (aktivnost *Usposabljanje in spopolnjevanje za kakovost v izobraževanju odraslih*) izdali publikacijo *Mozaik kakovosti: priporočila za vzpostavitev in razvoj notranjega sistema kakovosti v izobraževalni organizaciji* avtoric dr. Tanje Možina in Sonje Klemenčič.

Mozaik kakovosti bralcu ponuja poglobljeno predstavitev notranjega sistema kakovosti v izobraževalni organizaciji za odrasle, s priporočili za njegovo vzpostavitev in razvoj, ki so podprta z zbirko številnih pripomočkov in primerov dobrih praks. Konceptualna izhodišča in načela sprožajo temeljne premisleke o načrtnem razvoju kakovosti v izobraževalni organizaciji. Tako zasnovana publikacija bralca na sistematičen način vodi po poti nujnosti umeščenosti sistema kakovosti v dejavnost izobraževalne organizacije ter poti opredeljevanja, presojanja in razvijanja kakovosti v izobraževalnih organizacijah za odrasle.

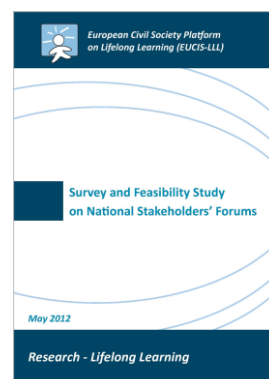
V elektronski obliki je publikacija dostopna na spletni strani <http://kakovost.acs.si/doc/N-934-1.pdf>.

Karmen Rajar (karmen.rajar@acs.si), ACS

Raziskava in študija izvedljivosti o forumih nacionalnih deležnikov

[Evropska platforma civilne družbe za vseživljenjsko učenje](#) (EUCIS-LLL) je junija letos izdala publikacijo *Raziskava in študija izvedljivosti o forumih nacionalnih deležnikov* ([Survey and Feasibility Study on National Stakeholders' Forums](#)), ki je v tiskani obliki na voljo v knjižnici ACS.

Zamisel o raziskavi je nastala na četrtem [Evropskem forumu deležnikov](#), septembra 2011, kjer so udeleženci poudarili, da bi bilo treba tudi na nacionalni ravni vzpostaviti forume za razprave o evropski in nacionalni politiki izobraževanja in usposabljanja. Namen teh forumov bi bil zagotoviti širšo podporo vseh vključenih – predstavnikov politike, stroke, prakse, civilne družbe, socialnih partnerjev, zasebnega sektorja, učečih se in drugih – uresničevanju strategij in politik, zlasti strategije *Izobraževanje in usposabljanje 2020*.

Avtorji študije so vzpostavili stike z več kot 2.000 potencialnimi skrbniki nacionalnih forumov v EU in pridobili blizu 300 odgovorov iz vseh držav članic. Ti potrjujejo, da ima večina anketiranih isto, holistično pojmovanje o vseživljenjskem učenju in da zagovarjajo iste vrednote (uravnotežena gospodarski in socialni pomen izobraževanja). Anketiranci bi potencialni nacionalni forum vpregli v vzpostavljanje večjega medsektorskega sodelovanja in posledično širitev mreže deležnikov. Drugi namen foruma bi bil spoznavanje in poglobljanje razumevanja izobraževalne politike EU ter njeno vpeljevanje na državni ravni, tretji pa tesnejše sodelovanje med civilno družbo in javnimi organi, kar bi vplivalo tudi na krepitev evropskega državljanstva. V zadnjem delu publikacije je predstavljena študija izvedljivosti nacionalnih forumov na primerih obstoječih oblik sodelovanja deležnikov v trinajstih državah – med njimi je tudi Slovenija z mrežo TVU, ki sega od učečih se, prek izvajalcev in koordinatorjev na območni, tematski in nacionalni ravni pa do nacionalnega odbora za TVU s predstavniki oblasti, socialnih partnerjev in drugih.

V prihodnje si je EUCIS-LLL v sodelovanju z Evropsko komisijo zadal nalogo, da pilotno vzpostavi nacionalne forume deležnikov v nekaj izbranih državah.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Uporaba sistema ECVET za podporo vseživljenjskemu učenju

Tretji del z naslovom *Uporaba sistema ECVET za podporo vseživljenjskemu učenju* ([Using ECVET to Support Lifelong Learning](#)) dopolnjuje niz smernic in pojasnil (trenutno so objavljeni trije priročniki), ki sestavljajo *Navodila za uporabo sistema ECVET (ECVET Users' Guide)*.

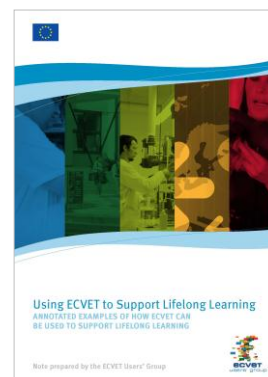
Publikacija, ki predstavlja možnosti, kako se naj evropski kreditni sistem za poklicno izobraževanje in

usposabljanje (European Credit System for VET – ECVET) uporablja za podporo priznavanju učnih rezultatov vseživljenjskega učenja, zajema naslednja poglavja:

- Zakaj je ECVET pomemben za politiko vseživljenjskega učenja,
- (Ne) formalno izobraževanje ob delu uporablja ECVET,
- ECVET in spreminjanje učenih poti,
- ECVET za lažje posodabljanje kvalifikacij delavcev,
- ECVET in potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja,
- ECVET in prepoznavnost med različnimi sistemi kvalifikacij in ravni.

Vir: novica Cedefop, [12. julij 2012](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Strategija novih spretnosti za boljšo prihodnost

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) je 21. maja letos pričela z vpeljevanjem nove strategije novih spretnosti z naslovom [Better Skills, Better Jobs, Better Lives : A Strategic Approach to Skills Policies](#). Strategija predstavlja globalni spletni projekt, ki spodbuja izboljšanje razvoja, ponudbo in uporabo spretnosti za spodbujanje gospodarske rasti in socialne vključenosti.

Strategija je objavljena na spletni strani <http://skills.oecd.org>. Na njej so med drugim predstavljena priporočila državam, podjetjem in posameznikom, da čim boljše izkoristijo svoje spretnosti, ter opisi aktualnih tem, ki se nanašajo nanje. Spletna stran ponuja tudi interaktivno vizualizacijo podatkov o tem, kako spretnosti vplivajo na različne države skozi perspektivo posameznih kazalnikov držav, primerjav ter lokalnih študij primera.

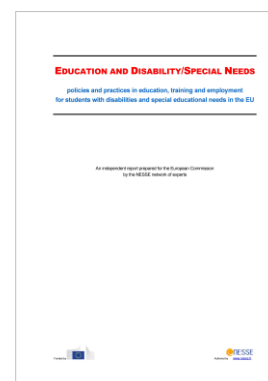
Vir: Education and Culture e-newsletter, 26. julij 2012

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Evropsko poročilo o odraslih invalidih v izobraževanju

Evropska komisija je 10. julija objavila poročilo o otrocih s posebnimi potrebami in odraslih invalidih, ki razkriva, da so vsi pri izobraževanju še vedno prikrajšani. Kot razlog za prikrajšanost med drugim navaja nameščanje oseb s posebnimi potrebami v ločene ustanove ter neustrezno podporo tistim, ki so vključeni v redni izobraževalni sistem. Poročilo poziva države članice k intenzivnejšemu prizadevanju za razvoj vključujočih izobraževalnih sistemov in odstranitev ovir, s katerimi se soočajo ranljive skupine pri udeležbi in uspehu v izobraževanju, usposabljanju in zaposlovanju.

Celotno poročilo z naslovom [Education and disability/special needs](#) je objavljeno na spletni strani Evropske komisije, ozadje ter ključne ugotovitve pa lahko preberete tudi [v slovenščini](#).

Vir: Education and Culture e-newsletter, 26. julij 2012

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

IZ DRUGIH VIROV

Letni forum ECVET

Letni forum o Evropskem kreditnem sistemu za poklicno izobraževanje in usposabljanje (Annual ECVET forum), tokrat že tretji, je bil posvečen razvoju tega sistema v Evropi. Forum 2012, ki je bil 31. maja in 1. junija v Bruslju, se je osredotočil na to, kako preoblikovati sedanjí evropski kreditni sistem, predvsem pa je bil posvečen pobudam, projektom in povezovalnim dejavnostim v prihodnje.

Izvajanje Evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju napreduje po vsej Evropi. Države članice so vzpostavile potrebne pogoje za izvajanje sistema. Na Forumu so člani mreže ECVET (oblikovalci politik, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja, socialni partnerji ter raziskovalci) izmenjali primere dobrih praks; razmisleki in razprava pa so bili usmerjeni k oblikovanju strategije za krepitev sistema ECVET.

[Predstavitve prispevkov](#), [agenda](#) in [zloženka](#) so objavljeni na [spletni strani Cedefopa](#).

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Svetovni kongres o prosto dostopnih izobraževalnih virih

Organizacija združenih narodov za izobraževanje znanost in kulturo (UNESCO) je od 20. do 22. junija 2012 organizirala *Svetovni kongres o prosto dostopnih učnih gradivih* ([World Open Educational Resources Congress](#)). Iz Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ) se je pariškega dogodka udeležila državna sekretarka, *Mojca Škrinjar*. Med drugim je poudarila pomembnost vseh desetih točk *Pariške deklaracije o prosto dostopnih učnih gradivih* ([2012 Paris OER Declaration](#)) in predstavila dejavnosti v Sloveniji. Pojasnila je, da od leta 2009 do 2013 teče razvoj in usposabljanje učiteljev za dosego standarda e-kompetentni učitelj, čemur je namenjenih 12,5 mio EUR. Predstavila je šest kompetenc za učitelje, vpeljevanje uporabe e-gradiv in novih pristopov poučevanja in učenja, didaktično podporo učiteljem

(svetovanje, izmenjava izkušenj in pomoč) ter nadgradnjo [Slovenskega izobraževalnega omrežja](#), ki ponuja podporo izmenjavi izkušenj in komunikacij med učitelji, katalog e-gradiv itd.

O zasedanju lahko več preberete na [spletni strani MIZKŠ](#).

Vir: Novice Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, 22. junij 2012

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Rezultati raziskave o nadaljevalnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju v podjetjih

Statistični urad RS (SURS) je na spletni strani predstavil prve rezultate mednarodno poenotene statistične raziskave o nadaljevalnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju zaposlenih v podjetjih (*Continuing Vocational Training Survey – CVTS*). Referenčno leto vzorčne raziskave je bilo leto 2010.

Rezultati raziskave so pokazali, da so podjetja v Sloveniji v letu 2010 namenila 36,5 odstotkov manj sredstev za nadaljevalno poklicno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih kot v letu 2005. Namenjenih je bilo 84.945 mio EUR (0,23 % BDP), kar predstavlja 0,66 odstotkov celotnih stroškov dela. Znesek na udeleženca izobraževanja je znašal dobrih 400 EUR.

Med 7.626 podjetji in drugimi organizacijami, ki so sodelovala v raziskavi (v vzorec so bila zajeta tista z deset ali več zaposlenimi), je bilo 3.114 (40,8 %) takih, ki so omogočila, da so se njihovi zaposleni dodatno poklicno izobraževali in usposabljali. Med temi je bila dobra tretjina malih podjetij, ki so zaposlovala od 10 do 19 oseb. Skoraj polovica zaposlenih v podjetjih, ki so omogočila zaposlenim dodatno poklicno izobraževanje in usposabljanje, so bile ženske. Ženske so za izobraževanje in usposabljanje porabile več časa kot moški, in sicer 0,2 plačani delovni uri več kot moški (17,8 plačane delovne ure). Največ plačanih ur za izobraževanje zaposlenih (62,4 ur) so namenili v majhnih podjetjih (od 20 do 49 zaposlenih), najmanj (od 27,7 do 31,4 ure) pa v velikih podjetjih, ki zaposlujejo od 500 do 999 in od 1000 ali več delavcev.

Celotni članek je objavljen na spletni strani http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4806.

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Kljub manjšem osipu in porastu števila diplomantov so potrebni dodatni ukrepi

Podatki Eurostata za leto 2011 kažejo, da se morajo države članice bolj potruditi, če želijo izpolniti cilje dokumenta *Evropa 2020*. Ta si med izobraževalnimi cilji postavlja predvsem dva krovna cilja:

- zmanjšanje osipa v šolah na manj kot 10 odstotkov,
- povečanje deleža prebivalstva med 30 in 34 letom starosti z visokošolsko izobrazbo na vsaj 40 odstotkov.

Podatki kažejo, da je v državah članicah EU opazen napredek, vendar so med njimi še vedno opazne razlike. Prav tako ni jasno, ali bodo cilji Evropske unije za leto 2020 doseženi. V letu 2011 je bilo namreč osipnikov 13,5 odstotkov (v letu 2010 14,1 %, v letu 2000 pa 17,6 %); diplomantov v starosti med 30 in 34 letom je bilo v letu 2011 34,6 odstotkov (v letu 2010 33,5 %, v letu 2000 pa 22,4 %).

Evropska komisarka za izobraževanje, kulturo, večjezičnost in mlade, *Androulla Vassiliou*, opozarja, da so na tem področju potrebni dodatni ukrepi. Med drugim pravi, da se morajo države članice osredotočiti na reforme in okrepiti prizadevanja za izvajanje celovitih strategij za zmanjšanje osipa ter spodbujati dostop do visokošolskega izobraževanja in izboljšati njegovo kakovost.

Komisija bo o razvoju na tem področju poročala letos jeseni v *Monitoringu izobraževanja in usposabljanja* in v naslednjem letnem pregledu rasti v letu 2013.

Celotno sporočilo v slovenščini je objavljeno [tukaj](#).

Vir: Education and Culture e-newsletter, 22. junij 2012

Priredila: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Izšla je četrta letošnja številka glasila ADEES

Andragoško društvo Slovenije (ADS) je objavilo [junjsko številko](#) e-glasila, v kateri:

- je predsednik društva zapisal svoja stališča in oceno uspešno izpeljane letne skupščine ADS, ki je bila 11. junija 2012;
- so predstavljeni sklepi in priporočila s strokovne razprave, ki jo je organiziralo društvo 11. junija 2012;
- sta objavljena zapisa o dveh novih častnih članih društva, *mag. Jožefu Miklavcu* in *dr. Alenki Šelih*;
- je povzetek sestanka na ministrstvu, kjer je tekla beseda o varčevalnih ukrepih in drugih aktualnih vprašanih izobraževanja odraslih;
- je predstavljen program študijskega obiska na Gradiščansko, ki bo organiziran v mesecu oktobru, kjer bodo udeleženci spoznavali izobraževalno dejavnost manjšinskega prebivalstva.

Vir: [spletna stran ADS](#), 2. julij 2012

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Nadaljnje izobraževanje v Sloveniji

SURS je na spletni strani objavil prve podatke o nadaljnjem izobraževanju v Sloveniji v šolskem letu 2010/2011.

V raziskavi je sodelovalo 364 izvajalcev nadaljnega izobraževanja, ki so v šolskem letu 2010/2011 izvedli več kot 20.000 različnih izobraževalnih programov usposabljanja in spopolnjevanja. Med izvajalci izobraževanja je bilo največ avtošol (30 %), sledile so specializirane organizacije za izobraževanje odraslih (29 %), enote za izobraževanje pri podjetjih, enote za izobraževanje pri šolah in ljudske univerze.

V opazovanem obdobju so zabeležili skoraj 309.000 udeležb v izobraževanja. Največ vpisov je bilo v izobraževalne programe brez javne veljavnosti (81 %), še zlasti v programe za potrebe poklicnega dela (82 % udeležb) in v programe za splošne potrebe in prosti čas (15 %). Pri javno veljavnih izobraževalnih programih je bilo največ zanimanja za različne programe spopolnjevanja, za katere predhodna izobrazba ni določena (79 %), ter za usposabljanja po končani osnovnošolski obveznosti (14 %). Izvajalci izobraževanj so v tem šolskem letu izvedli 3.006 jezikovnih tečajev s 20.078 udeležb. Največ zanimanja je bilo za učenje angleškega in nemškega jezika.

Več na: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4840.

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Sedma številka VETAlert

V [julijski številki VETAlert](#), mesečnega izbora publikacij, objavljenega v Cedefopovi bibliografski bazi – VET-Bib, je mogoče dostopati do šestih Cedefopovih publikacij in več kot petdesetih publikacij, ki so jih izdali uradi na evropski ravni. Objavljene so najnovejše publikacije in dokumenti o štirih temah, ki so zastopane v vsaki številki: prepoznavanje potreb po strokovni usposobljenosti, razumevanje kvalifikacij, analiza politik izobraževanja in usposabljanja ter razvoj vseživljenjskega učenja.

V zadnji številki je na tretji strani naveden tudi delovni dokument služb Komisije: Ocena nacionalnega reformnega programa za leto 2012 in programa stabilnosti za Slovenijo in spremni dokument Priporočilo Sveta v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2012 ter mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za obdobje 2012–2015 ([angleška različica](#), [slovenska različica](#)).

Vir: spletna stran Cedefop, [10. julij 2012](#)

Povzela: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izdatki za formalno izobraževanje

SURS je predstavil prve podatke o izdatkih za formalno izobraževanje v Sloveniji v letu 2010. Javni izdatki za formalno izobraževanje so znašali 2.016 milijonov EUR oziroma 5,7 odstotkov BDP. Največji delež teh izdatkov je bil namenjen osnovnošolskemu izobraževanju (46 %), sledila so sredstva za terciarno izobraževanje (21 %) in srednješolsko izobraževanje (20 %) ter sredstva za predšolsko vzgojo (12 %).

92 odstotkov celotnih javnih izdatkov je za formalno izobraževanje je bilo namenjenih izobraževalnim ustanovam, 8 odstotkov pa za transferje, plačila gospodinjstvom in drugim zasebnim entitetam. 88 odstotkov vseh sredstev, namenjenih izobraževalnim ustanovam, so predstavljali javni izdatki, zasebnih izdatkov je bilo nekaj več kot 12 odstotkov, malo manj kot odstotek pa je bilo mednarodnih virov. Največji delež izdatkov za izobraževalne ustanove je bil na ravni osnovnošolskega izobraževanja (45,8 %), sledili so izdatki na ravni terciarnega izobraževanja (21,5 %), srednješolskega izobraževanja (20,3 %) ter predšolskega izobraževanja (12,4 %).

Več: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4742

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Analiza nadaljnega poklicnega usposabljanja in raziskav za izobraževanje odraslih

Cedefop pripravlja analizo nadaljnega poklicnega usposabljanja in raziskav za izobraževanje odraslih. Cilj je analizirati obseg, dostopnost, vzorce, strukturo, upravljanje, izide in financiranje delovnih mest, povezanih z učenjem in nadaljnim poklicnim usposabljanjem v podjetjih in med odraslimi. Uporabili naj bi statistične rezultate četrte raziskave o nadaljevalnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju (CVTS4) in Ankete o izobraževanju odraslih iz leta 2012.

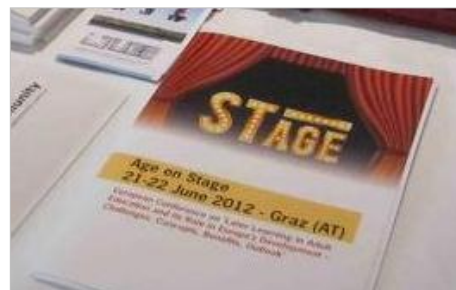
Razpis za sodelovanje je bil objavljen 4. julija 2012 v Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije 2012/S 126-207877. Rok za oddajo ponudb je 24. september 2012. Podrobnejše informacije so objavljene na [spletni strani Cedefopa](#).

Vir: Education and Culture e-newsletter, 26. julij 2012

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Evropska konferenca Age on Stage

Evropska mreža E.N.T.E.R. je 21. in 22. junija letos v avstrijskem Gradcu pripravila konferenco *Starost na odru (Age on Stage)*. Tokratni dogodek s podnaslovom *Kasnejše učenje v izobraževanju odraslih in njegova vloga pri razvoju Evrope - izzivi, koncepti, koristi (Later Learning in Adult Education and its Role in Europe's Development – Challenges, Concepts, Benefits)* je bil namenjen razpravi o poklicnem in splošnem izobraževanju starejših ter mentoriranju in usposabljanju starejših.

Doc. dr. Dušana Findeisen z Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani je v svojem uvodnem predavanju *Izobraževanje starejših v Evropi. Kje smo danes?* govorila o povezanosti izobraževanja starejših

z družbenim in kulturnim okoljem. Poudarila je, da je izobraževanje starejših njihova vez z družbo, njihove učinke pa merimo z ekonomskimi in družbeno-razvojnimi kriteriji ter s kriteriji osebnostnega razvoja.

Med drugimi govorniki sta bila tudi *prof. dr. Werner Lenz*, ki je zbranim predstavil, kako književnost obravnava starost, ter *Chris Walsh*, ki je spregovoril o usposabljanju starejših delavcev.

Celotni program konference je objavljen [tukaj](#), predstavitve s konference pa so objavljene na [projektni spletni strani](#).

Vir: Novice U3 – 8 2012

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Akcijske metode, ki zvišujejo motivacijo in kakovost v učnih okoljih

Želja po pridobitvi izkušnje izobraževanja v tujini za obogatitev vsakdanje prakse svetovalnega dela v izobraževanju odraslih ter pozitivna spodbuda direktorice Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto (RIC Novo mesto), kjer sem zaposlena, me je letos aprila 'pripeljala' na enotedensko strokovno spopolnjevanje na Portugalsko.

Vendar pot od želje do realizacije ni bila preprosta. Po uspešni prijavi in pridobitvi sredstev za izbrano izobraževanje (v Berlinu, 2011) je sledilo razočaranje zaradi odpovedi omenjenega izobraževanja. Po odobritvi Cmepiusa sem se prijavila na drugo izobraževanje v akciji *Nadaljnje izobraževanje in usposabljanje (IST)* programa *Grundtvig* in za las ujela zadnji rok za koriščenje že odobrenih sredstev.

Glavni razlog za odločitev o udeležbi je povezan s področjem dela, ki ga opravljam. Delam v Svetovalnem središču Novo mesto in se srečujem z različnimi ranljivimi ciljnimi skupinami, kjer so znanja s področja motivacije zelo pomembna. Iskanje in prenašanje v prakso vedno novih pristopov ima velik pomen pri spodbujanju pozitivnih okolij za učinkovitejše učenje odraslih, motivacijski pristopi pa so lahko prenosljivi na različne ciljne skupine.

Trideset udeležencev iz dvanajstih različnih evropskih držav smo pod strokovnim vodenjem organizatorja izobraževanja iz Finske in s pomočjo treh asistentov preživeli res aktiven teden na Portugalskem. Dejavnosti so tekle v sejni sobi in v naravi (glej fotografijo), obiskali smo tudi izobraževalne organizacije in si ogledali primere dobrih praks. Klub natrpanem urniku smo imeli priložnost spoznavati Lizbono, druge evropske države in tudi drugim predstaviti sebe, svoje delo in svojo državo. Kot edina predstavnica iz Slovenije sem na to ponosna. Pridobljene izkušnje na izobraževanju mi bodo pomagale, da še bolj intenzivno sooblikujem pogoje za spodbudno okolje za

izobraževanje in vseživljenjsko učenje predvsem ranljivih skupin v svojem okolju, ki težje dostopajo do ponudbe znanja in zaposlitve. Izkušnja mobilnosti mi je neprecenljiva iz treh vidikov:

- strokovno spopolnjevanje in možnost vnašanja tujih primerov dobrih praks v svojo prakso,
- pridobitev pomembne baze poznanstev med udeleženci iz različnih evropskih ustanov,
- osebnostna rast.

V kolikor bodo moje izkušnje spodbudile tudi vas, se lahko za informacije o možnostih evropskih izmenjav in programov mobilnosti ter pomoč pri prijavi obrnete tudi na naše svetovalno središče.

Tina Strnad (tina.strnad@ric-nm.si), RIC Novo mesto

Uspešna pilotna izvedba usposabljanja Ugotavljanje potreb po izobraževanju skladno s potrebami trga dela

Od 15. maja do 14. junija 2012 smo pilotno izvedli program usposabljanja z naslovom *Ugotavljanje potreb po izobraževanju skladno s potrebami trga dela*. Udeležilo se ga je šestnajst strokovnih delavcev/k, ki se ukvarjajo z razvojem in izvedbo programov izobraževanj za odrasle.

40-urno usposabljanje so izvedli strokovno usposobljeni domači in tuji (avstrijski) predavatelji. Izvedba programa je tekla kombinirano: na delavnicah in z učenjem na daljavo v okolju Moodle, s predstavitevijo metodologije prepoznavanja potreb po izobraževanju in usposabljanju ter s praktičnimi primeri dobrih praks na teme: kako ugotavljati, načrtovati in oblikovati izobraževalne programe glede na potrebe gospodarstva.

Evalvacija usposabljanja je pokazala ustreznost, koristnost in uporabnost podanega znanja pri udeležencih ter njihovo splošno zadovoljstvo z organizacijo in izvedbo usposabljanja, na osnovi katerega so pridobili znanja in informacije, ki jim bodo koristila pri njihovem nadaljnjem delu.

V mesecu avgustu 2012 načrtujemo izpeljavo usposabljanja tudi v Ljubljani, zato vas vabimo k prijavi (E: info@fundacija-prizma.si).

Aktivnosti potekajo v okviru operacije *Razvoj in izvajanje novo razvitih programov za usposabljanje strokovnih delavcev* in so delno financirane s sredstvi Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Karmen Vaupotič (k.vaupotic@fundacija-prizma.si), Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA, ustanova

Pestre dejavnosti v Društvu Senior

K raznoliki ponudbi neformalnih izobraževalnih programov Društva Senior, namenjenih starejšim, odraslim s posebnimi potrebami, brezposelnim in drugim socialno izključenim skupinam, smo v tem letu dodali še delavnico *Učenje učenja za seniorje*. Vsebina delavnice je vključevala spoznavanje tehnik urjenja spomina, razvoja čutil, spodbujanja domišljije, urjenja tehnik sprostitve, učenja hitrega branja ter spodbujanja osebne rasti s 'preokvirjanjem' mišljenja.

[Daljši prispevek](#) podaja praktične izkušnje udeleženk treningov učenja in osvetljuje pomen urjenja kognitivnih sposobnosti v zrelih letih.

Najodzivnejša prireditev, ki smo jo izvedli v Tednu vseživljenjskega učenja 2012, je bila *Potovanje po Argentini z osnovami španskega jezika*. Popotnica *Manca Dekleva* je predstavila svoje utrinke z dvomesečnega potovanja. Približala nam je celino, življenje ljudi, njihove navade in običaje. Na zelo zanimivem predavanju smo prisotni lahko izražali svoja mnenja, poglede in predstave o Argentini. Ob tem smo se naučili nekaj španskih besed, načina pozdravljanja, spoznali smo nekaj nacionalnih jedi. Pogovarjali smo se tudi o življenju argentinskih Slovencev, ki so emigrirali tja po drugi svetovni vojni.

Letošnje leto smo končali s pohodom na Rašico, ki nam bo ostal v lepem spominu. Narava je bila prečudovita, vreme kot naročeno. Naša članica Marjanca o izletu pripoveduje: »Izlet je bil prijeten in lepo smo se ujeli. Primerno za vse, ker so tisti, ki hodijo hitreje, lahko izbrali zahtevnejšo pot na vrh, drugi pa so počakali na Rašici. Zelo lepo je preživeti skupni čas v naravi, pa čeprav kratek, saj imamo upokojenci veliko opravil in nikoli dovolj časa za vse, kar bi radi počeli.«

Saša Rudolf Šoba (senior.drustvo365@gmail.com), Društvo Senior

Ministra čestitala Andragoškemu zavodu Ljudski univerzi Velenje

Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje, članica Zveze ljudskih univerz Slovenije, je za projekt ENERCITIES dobila prestižno *Evropsko nagrado za trajnostno energijo (Sustainable Energy Europe Award – SEE Award)* za področje izobraževanja na temo obnovljivih virov energije. Podelitev je bila 19. junija v Bruslju, v *Tednu trajnostne energije (Sustainable energy week)*, ki ga je gostil evropski komisar za energetiko *Günther H. Oettinger*.

Projekt je bil izbran med 262 najboljšimi evropskimi projekti. Zasnovan je bil pod okriljem Programa EU *Inteligentna energija za Evropo*. Triletni projekt je koordiniral nizozemski partner [ROC Nijmegen](#), ki je igro tudi prijavil na tekmovanje. Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje je bila edini slovenski partner v tem projektu. Naša vloga je bila sodelovanje pri razvoju igralne platforme, priprava didaktičnega materiala za učitelje in promocija igre v slovenski javnosti.

V partnerstvu smo razvili resno spletno izobraževalno igro, kjer lahko mladi gradijo energijsko varčna mesta, pri tem pa morajo paziti na gospodarske kazalce in zadovoljstvo ljudi. Prek Facebooka je igro do sedaj igralo več kot 100.000 mladih.

Igra je bila izbrana tudi kot najboljša spletna izobraževalna igra na Nizozemskem, prejela pa je tudi priznanje Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice za najboljšo inovacijo (na fotografiji Nada Mažgon in Mirjam Šibanc s Priznanjem za najboljšo inovacije v SAŠA regiji za leto 2011).

Čestitki za izjemen dosežek Ljudske univerze Velenje tako v evropskem kot v slovenskem merilu sta poslala tudi minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, *dr. Žiga Turk*, in minister za infrastrukturo in prostor, *Zvone Černač*.

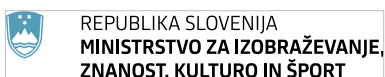
Več o projektu najdete na spletu: <http://www.enercities.eu>.

Brigita Kropušek Ranzinger (brigita@lu-velenje.si), Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje

Usposabljanje mentorjev praktičnega usposabljanja z delom in praktičnega izobraževanja

Konzorcij Šolskega centra Celje in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije v obdobju 2012–2013 izvaja brezplačna *Usposabljanja mentorjev praktičnega usposabljanja z delom in praktičnega izobraževanja*.

Usposabljanja izvajamo v vseh statističnih regijah Slovenije, udeleženci pa na predavanjih in s samostojnim delom pridobivajo pedagoško-andragoška znanja, ki so pomembna za kakovostno delo z dijaki poklicnih šol, ki se praktično usposabljujejo z delom, in s študenti višjih strokovnih šol, ki se praktično izobražujejo pri delodajalcih. Hkrati je potrjeno o usposobljenosti mentorja pogoj za verifikacijo učnih mest v podjetjih. Več informacij, pogoje in prijavnico za usposabljanje najdete tudi na spletni strani <http://pud.sc-celje.si>.

Javni razpis za izbor operacij delno financira Evropska unija, in sicer s sredstvi Evropskega socialnega sklada. Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru *Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013*, razvojne prioritete *Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja*; prednostne usmeritve *Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju*.

Mateja Rajh Jager (mateja.jager@sc-celje.si), Šolski center Celje

Usposabljanje na delovnem mestu 2012/2013

Zavod RS za zaposlovanje izvaja program *Usposabljanje na delovnem mestu 2012/2013*. S pomočjo programa naj bi brezposelne osebe pridobile in krepile sposobnosti, znanja, veščine ter spretnosti, saj njihova obstoječa znanja ali izkušnje ne omogočajo

neposredne zaposlitve. Program spodbuja tudi zaposlovanje udeležencev usposabljanja pri delodajalcih in izvajalcih projektov iz tega programa.

Okvirna višina nepovratnih sredstev znaša 10. mio EUR (od tega prispeva Evropska skupnost 85 %, Slovenija 15 %). Oddaja ponudb je možna do porabe sredstev oziroma najkasneje do 1. junija 2013. Več si lahko preberete na [spletni strani Zavoda RS za zaposlovanje](#).

Vir: e-novice Kohezijskega e-kotička (junij)

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Razpis iz programa Vseživljenjsko učenje

Na spletni strani Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo pri Evropski komisiji je objavljen razpis za zbiranje predlogov – [EACEA/20/12](#) iz programa *Vseživljenjsko učenje*, ki se nanaša na izvajanje evropskih strateških ciljev pri izobraževanju in usposabljanju (sodelovanje zainteresiranih strani, eksperimentiranje in inovacije).

Del A se nanaša na podporo nacionalnemu izvajanju ciljev evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju ter ozaveščanju o njih. Del B obsega podporo pri izvajanju inovativnih učnih okolij z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije na podlagi nadnacionalnega sodelovanja pri razvoju in izvajanju vprašanj politike o transverzalnem izobraževanju in usposabljanju, povezanih s prednostnimi nalogami, ki so določene v strategijah *Evropa 2020* in *Izobraževanje in usposabljanje 2020*.

Rok za oddajo prijave je 1. oktober 2012. Besedilo razpisa (v slovenščini) najdete [tukaj](#).

Vir: Education and Culture e-newsletter, 26. julij 2012

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Drugi krog prijav za sodelovanje na študijskih obiskih je odprt do 12. oktobra 2012

Udeleženci študijskih obiskov menijo, da je to prava priložnost za spoznavanje politik izobraževanja in usposabljanja ter različnih praks v Evropi, za ustvarjanje novih idej in udeležanje le-teh v ustanovah, kjer delujejo, za izboljšanje obstoječe prakse in za krepitev ključnih kompetenc. Učinki izkušenj s študijskih obiskov so dolgotrajni in njihov vpliv je velik.

Drugi krog prijav za sodelovanje v študijskih obiskih strokovnjakov in nosilcev odločanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju je odprt. Zajema 126 študijskih obiskov v tridesetih evropskih državah med marcem in junijem 2013. Namenjeni so odgovornim za politike poklicnega usposabljanja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, tudi direktorjem zavodov za poklicno izobraževanje in usposabljanje, zaposlenim v svetovalnih centrih in centrih za vrednotenje in priznavanje znanj, pedagogom, inšpektorjem, pa tudi predstavnikom združenj delodajalcev in sindikatov. Udeleženci bodo lahko izbirali med približno 30 temami, med drugim:

- sodelovanje med ustanovami za izobraževanje in usposabljanje, podjetji in lokalnimi skupnostmi;
- pridobivanje ključnih kompetenc (učenje jezikov in učenje/izobraževanje za aktivno državljanstvo, trajnostni razvoj in uporabo IKT);
- enake možnosti za zapostavljene skupine;
- prehod iz izobraževanja in usposabljanja v svet dela ipd.

Kandidati, ki jih razpisani obiski zanimajo, se naj o svoji prijavi posvetujejo na nacionalni agenciji v svoji državi. Prijave zbirajo do 12. oktobra 2012.

Objavljamo še dve uporabni povezavi: [Study visits programme website](#), [Publications about study visits](#).

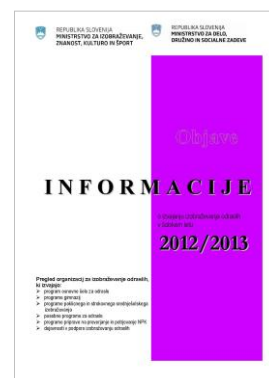
Vir: novica Cedefop, [31. julij 2012](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Objavljene so Informacije o izvajanju izobraževanja odraslih v šolskem letu 2012/2013

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ) ter Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve sta v avgustu objavila [Informacije o izvajanju izobraževanja odraslih v šolskem letu 2012/2013](#). V njih so objavljeni podatki o tem, katere izobraževalne programe za odrasle udeležence in infrastrukturne dejavnosti v podporo izobraževanju odraslih načrtujejo organizacije za izobraževanje odraslih v šolskem letu 2012/2013.

Vseh prostih mest za prvi vpis v javno veljavne programe je 51.200, od tega za osnovno šolo za odrasle 1.600, za srednješolske programe 26.565 in za posebne programe za odrasle 23.035. Največ prostih mest za prvi vpis načrtujejo ljudske

univerze (46 %), sledijo srednje šole (35 %), zasebne in druge javne organizacije pa razpisujejo 19 odstotkov mest.

V Informacijah so poleg programov, ki so javno veljavni, vključene tudi informacije o možnostih vključitve v programe priprave na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) in v dejavnosti v podporo izobraževanju odraslih, kot so središča za samostojno učenje (SSU), informacijsko in svetovalna središča za izobraževanje odraslih (ISIO) in borze znanja (BZ).

Vir: spletna stran MIZKŠ, [1. avgust 2012](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Društvo Senior vabi k vpisu v delavnice v sezoni 2012/2013

Društvo Senior Ljubljana se ukvarja s spodbujanjem starejših k ponovni vključitvi v dejavno življenje. V ta namen organiziramo neformalne izobraževalne programe za starejše odrasle v obliki učnih delavnic. V sezoni 2012/13 vpisujemo v programe:

- *Angleški jezik,*
- *Nemški jezik,*
- *Italijanski jezik,*
- *Španski jezik,*
- *Računalniško in digitalno opismenjevanje,*
- *Retorika,*
- *Urjenje spomina,*
- *Predavanja o zdravem načinu življenja,*
- *Predavanja o socialnih in državljskih kompetencah,*
- *Pravilno in zdravo kuhanje,*
- *Kulturni in družabni dogodki.*

Programi temeljijo na izobraževanju, svetovanju in pomoči starejšim, preprečevanju njihove socialne izključenosti iz družbe, zmanjševanju medgeneracijskih razlik, pridobivanju novih koristnih znanj in spretnosti, krepitvi moči, osebnosti ter samozavesti posameznika. Njihove namen je, da poskušajo zadovoljiti potrebe in želje po izobraževanju in spoznavanju novih vsebin. Opirajo medgeneracijski dialog ter ponujajo prijazno okolje za možnost vseživljenjskega učenja. Poleg izobraževalnih delavnic organizirajo tudi izlete ter družabne in razvedrilne programe, srečanja.

Vpis je vsak delovni dan med 9. in 11. ter 14. in 16. uro na sedežu društva: Trg komandanta Staneta 4, Ljubljana. Če bi nas radi spoznali, nam pišite (E: senior.drustvo365@gmail.com), nas pokličite (T: 040 751 087) ali pa se osebno oglasite pri nas. Vabimo vas, da si ogledate [predstavitveni film](#), ki prikazuje naše dejavnosti.

Saša Rudolf Šoba (senior.drustvo365@gmail.com), Društvo Senior

Ta svet je učenja vreden – zdaj je čas za vpis na Univerzo za tretje življenjsko obdobje

Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani odpira vrata v svoje devetindvajseto študijsko leto. Vpisi bodo od 3. septembra dalje, vsako delovno dopoldne na Poljanski cesti 6. Ob vpisih vam bomo na voljo za svetovanje in podrobnejše informacije o vsebini in poteku posameznega izobraževalnega programa.

Poleg vpisov v izobraževalne programe, ki nadaljujejo z delom iz preteklega študijskega leta, vas še posebej vabimo v nove programe:

- *Utrdimo svoj položaj z besedo: kako se argumentirano izraziti in razumeti argumente drugih,*
- *Dom, kultura bivanja, oprema in prenova,*
- *Trgi, ulice in stavbe okrog nas,*
- *Simbolika živali v umetnosti,*
- *Pravo na vsakem koraku,*
- *S slovenščino nimamo težav,*
- *Prvi koraki v računalništvo ... naredimo jih skupaj,*
- *Na valovih socialnih omrežij.*

Za nove slušatelje in mentorje Univerze za tretje življenjsko obdobje pripravljamo 27. septembra ob 15. uri na Poljanski cesti 6 uvodno spoznavno srečanje *Ta svet je učenja vreden*. Dobrodošli!

Alijana Šantej (univerza-3@guest.arnes.si), Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

POSVETI, KONFERENCE

Presidency Conference on Literacy

Konferenca o pismenosti v okviru ciprskega predsedstva Svetu Evrope

Nikozija, Ciper, 5. in 6. september 2012

Na konferenci bodo predstavile delo neodvisne skupine strokovnjakov Evropske komisije za izobraževanje, kulturo, večjezičnost in mlade. Raziskovalci in snovalci politik iz vseh držav EU bodo razpravljali o končnem poročilu skupine. Konference se bo udeležil tudi direktor ACS, mag. *Andrej Sotošek*. Več si lahko preberete [tukaj](#).

Učinkovita implementacija izobraževalnih programov in zagotavljanje kakovosti 2010–2012

Brdo pri Kranju, Slovenija, 11. september 2012

Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje organizira zaključno konferenco projekta Evropskega socialnega sklada z naslovom *Učinkovita implementacija izobraževalnih programov in zagotavljanje kakovosti 2010–2012*. Dodatne informacije dobite pri Tini Mrzel (E: tina.mrzec@cpis.si).

2nd European Congress on Global Education

2. Evropski kongres o globalnem učenju

Lizbona, Portugalska, 27. in 28. september 2012

Kongres o globalnem učenju, ki ga finančno podpira Evropska komisija, bo potekal v soorganizaciji Evropskega centra za svetovno soodvisnost in solidarnost Sveta Evrope, CONCORD-a, mreže za globalno učenje (Global Education Network Europe – GENE) in lokalnih partnerjev. Dvodnevnega kongresa se bodo udeležili ključni deležniki na tem področju iz Evrope in sosednjih regij. Več informacij o dogodku je objavljenih na spletni strani <http://www.gecongress2012.org>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

VYGOTSKIJ, Lev Semenovič

Mišljenje in govor / Lev S. Vigotski ; spremni študiji prispevala in uredila Ljubica Marjanovič Umek in Slavko Gaber ; [prevod Blaž Podlesnik]. - V Ljubljani : Pedagoška fakulteta, 2010 (Ljubljana : Littera picta). - 434 str. ; 23 cm. - (Temeljne razprave / Pedagoška fakulteta, Ljubljana)

WEHRLE, Martin

100 vaj odličnega coachinga : za začetnike in profesionalce / Martin Wehrle ; [prevod Lydia Frece]. - Jesenice : Moja knjiga, 2010. - 362 str. : ilustr. ; 25 cm

ADULT education for health and wellness / Lilian H. Hill, editor. - San Francisco : Jossey-Bass, 2011. - 113 str. : ilustr. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education, ISSN 1052-2891 ; no. 130). - "Summer 2011.". - Bibliografija na koncu vsakega prispevka. - Kazalo.

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure,
- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure.

Sporočamo vam, da bo knjižnica ACS zaradi dopusta zaprta od 16. julija do 17. avgusta. Želimo vam prijetno počitnikovanje!

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagmajster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Nevenka Kocijančič | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.